

COVID-19 Tedbirleri Kapsamında Telafi Çalışması Uygulaması

Türkiye’de ilk vakanın görüldüğü 11 Mart 2020 tarihinde Dünya Sağlık Örgütü tarafından da pandemi olarak ilan edilen COVID-19 salgının ekonomik hayat üzerindeki etkileri ve bu etkilerin azaltılmasına yönelik alınan tedbirler, kaçınılmaz olarak iş hukuku boyutunun salgın koşullarına göre yeniden şekillendirilmesini zorunlu kılmıştır. Bu kapsamda İş Kanunu’nda düzenlenen telafi çalışmasının süresi uzatılmıştır.

Telafi Çalışması

İş Kanunu’nun “*Telafi Çalışması*” başlıklı 64. maddesinde, i) zorunlu nedenlerle işin durması, ii) ulusal bayram ve genel tatillerden önce veya sonra işyerinin tatil edilmesi, veya iii) benzer nedenlerle,

- işyerinde normal çalışma sürelerinin önemli ölçüde altında çalışılması; veya
- tamamen tatil edilmesi; ya da
- işçinin talebi ile kendisine izin verilmesi;

hallerinde, işverenin iki ay içinde çalışılmayan süreler için telafi çalışması yaptırabileceği ve bu çalışmaların fazla çalışma veya fazla sürelerle çalışma sayılmayacağı düzenlenmiştir. Telafi çalışması yaptırılması için çalışanın onayı aranmamaktadır.

Ancak 26 Mart 2020 tarihli ve 31080 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 7226 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile, önceden işverenin iki ay içinde yaptırabileceği öngörülen telafi çalışmasının, dört ay içinde yaptırılabilmesi düzenlenmiştir. Yine aynı düzenleme uyarınca Cumhurbaşkanı, bu süreyi iki katına kadar artırmaya yetkilidir.

Ayrıca belirtmek gerekir ki, İş Kanunu’nun 64. maddesi uyarınca telafi çalışmaları, günlük en çok çalışma süresi olan 11 saati aşmamak koşulu ile günde üç saatten fazla olamaz ve tatil günlerinde telafi çalışması yaptırılamaz.

Yargıtay 9. Hukuk Dairesi, 17.3.2008 tarihli ve 2007/27667 E. ve 2008/5298 K. sayılı kararı ile, cumartesi gününün akdi tatil günü olduğu bir işyerinde gerçekleştirilen ve günde üç saati aşan telafi çalışması uygulamasına katılmayan işçinin sözleşmesinin işveren tarafından feshedilmesinin haklı veya geçerli nedene dayanmadığına hükmetmiştir. Söz konusu Yargıtay kararı uyarınca, cumartesi günü çalışılmayan işyerlerinde işçinin onayı olmaksızın cumartesi günü telafi çalışması yaptırılması mümkün değildir.

Görüldüğü üzere, COVID-19 salgının ekonomik hayat ve iş hayatı üzerindeki olumsuz etkilerini azaltmak amacıyla alınan tedbirler kapsamında, telafi çalışmasının süresi iki aydan dört aya kadar yükseltilmiştir. Bu bağlamda, yaşanan olağanüstü dönemin işletmeler üzerindeki etkileri azaldığında ve faaliyetler olağan akışına kavuştuğunda, dört ay içerisinde çalışılmayan süreler için işverenler tarafından telafi çalışması uygulamasına başvurulabilecektir.